

A cluster of small, vibrant pink flowers with dark green leaves, growing from a crevice in a grey, layered rock surface. The flowers are in various stages of bloom, some fully open and others as buds. The background is a blurred view of the rock face and a wooden branch.

RICHARD ROHR
**PRELOMOVÝ
PÔST**

Fascinujúce stretnutia
so Svätým písmom

Fascinujúce
stretnutia
so Svätým písmom

RICHARD ROHR

PRELOMOVÝ PÔST

Fascinujúce stretnutia
so Svätým písmom

Copyright © 2011, Published by Franciscan Media, LLC
28 W. Liberty Street, Cincinnati, Ohio 45202, USA
Copyright © 2011, by Richard Rohr. All rights reserved.

Z amerického originálu:
Wondrous Encounters: Scriptures for Lent

Vydal: © Zachej.sk, 2021
Preklad: © Martin Matis
Grafika: © bookwork.sk
Jazyková korektúra: Adriana Reguliová

Biblické citáty sú uvedené podľa oficiálneho katolíckeho prekladu Svätého písma (SSV, 2016).

ISBN: 978-80-8211-268-2

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať v žiadnej podobe ani žiadnym spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami ani iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

PREDSLOV

Tieto zamyslenia nad Svätým písmom som napísal v roku 2010 počas svojho pobytu v pustovni v Arizone. Zrodili sa veľmi ľahko a rýchlo, čo je vždy dar dlhého obdobia ticha a samoty. Dúfam, že budú darom aj pre vás, predovšetkým pre tých, ktorí chcú hlbšie preniknúť do seba alebo ktorým bola zverená významná úloha kázať a učiť.

Cítil som, že sa nachádzam vo fascinujúcom kolobehu zistení, ktoré sa upevňovali, odhaľovali a potvrdzovali na čoraz hlbších úrovniach. Moja vnútorná modlitba nachádzala vyjadrenie navonok, v Písme, a napísané Sväté písmo mi umožnilo dôverovať a potvrdiť vlastnú vnútornú skúsenosť. V pôstnych čítaniach bol jasný cyklus smrti smerom dolu, ktorý sa neodmysliteľne stával cyklom života smerom hore. Išlo o nanajvýš kontemplatívny čas, a predsa sociálny dosah Svätého písma bol z takého rozľahlého miesta takisto nepopierateľný. Skutky a kontemplácia boli jednoznačne v objatí, potrebovali sa a milovali sa navzájom.

Bolo pre mňa skutočne fascinujúce, ako sa čoskoro všade objavoval súlad, znaky a symboly – pri štú-

diu, modlitbe, dlhých prechádzkach po púštnej prírode a v napísanom slove. Dni neprestajne plynuli. Kým prišla Biela sobota, zistil som, že takmer všetko, čo som považoval za hlavné témy Svätého písma alebo pri najmenšom Svätého písma v mojom ponímaní, našlo svoju cestu na papier! A tak som navrhol, aby sa to neponúklo ako denné meditácie – aj keď dúfam, že sa to hodí aj na ne –, ale ako stretnutie so samotným Svätým písmom založeným na pôste. *Nielen to, „čo“ je vo Svätom písme, ale skôr to, „ako“ ho môžeme vykladať pre seba a rásť cez tieto paralelné situácie dnes. Ani nie tak informácie, ako skúsenosť premenenia, nie vysvetlenie, ale samotné stretnutie.*

Ďakujem drahej Margaret Slatteryovej, že mi ponúkla svoju „pustovňu“ v známom Carefree v Arizone, aby som mohol v slobode zakúsiť čas nesmiernej milosti, vnútorného sabatu a napísať tieto úvahy.

Dúfam a modlím sa, aby toto čítanie bolo opravdivým zážitkom pustovne aj pre vás a vašim vlastným spôsobom stretnutia.

Richard Rohr
Pôst 2010
Carefree, Arizona

ÚVOD

FASCINUJÚCI KOLOBEH

Existujú dva dôležité momenty: Prvý, keď si uvedomíte, že ten jediný život, ktorý máte, je *absolútne hodnotný a plný*. Druhý, keď pochopíte, že váš život, taký, ako ho práve žijete, je *úplne nezmyselný a prázdny*. Potrebujete obidva, aby vás udržali na ceste správnym smerom. Pôst je o obidvoch. Prvý z týchto momentov vám dáva energiu a radosť, keď vás spája s vaším hlavným Zdrojom a Základom a nie iba s vaším malým ja.

Paradoxom, samozrejme, je to, že seba nájdete aj tak, svoje Veľké Ja v Bohu a svoje malé ja v sebe. Boh miluje obidve. Svätá Terézia z Avily to zhrnula takto: „Nachádzame Boha v sebe a seba nachádzame v Bohu.“ S takýmto krédom zrejme nepotrebovala terapeuta. Predsa by som však rád dodal, že je to vždy oveľa viac o tom, že vás niekto nájde, nie o tom, že vlastne vy niečo nájdete! Ako hovorí Pavol: „Potom budem poznať tak, ako som aj ja poznaný.“¹

¹ Porov. 1 Kor 13, 12.

Preto dovoľme, aby sme počas týchto štyridsiatic dní Pôstu boli poznaní! Skrz-naskrz. Neskrývať sa pred ničím v nás – ani pred sebou samým, ani pred Bohom. Dovoľte, aby ste boli úplne poznaní, a spoznáte, čo potrebujete spoznať. To je mojou túžbou, keď píšem tieto meditácie. V tomto fascinujúcom kolobehu božského odhaľovania, nášho vlastného seba-odhaľovania, ktoré je teraz bezpečné, a uzdravujúceho vzájomného prijatia – aby sme rástli v „múdrosti, zrelosti a milosti“.² Toto je spôsob, akým sa uskutočňuje všetka láska, a jediný spôsob, ako vôbec rastieme.

Každú meditáciu začnem nadpisom alebo slovným spojením, ktoré podľa mňa predstavuje pointu. Takéto výstižné zhrnutie sa dá neraz lepšie zapamätať ako text. Potom zmením bežný postup a ponúknem vám najskôr meditáciu, až potom kľúčové state z čítaní. Dúfam, že vám to umožní čítať konkrétny text Svätého písma so schopnosťou jasne porozumieť – a s novou chuťou! Zistil som, že v duchovnom živote je menej vždy viac. Dlhé pasáže z Písma alebo ich priveľký počet jednoducho bránia potrebnému zameraniu a účinku. Nevieme, na čo uprieť svoj zrak, až napokon skončíme tak, že sa nepozerala nikde a zostávame v nábožnom zmätku. Malý kúsok Božieho slova zvládne dlhú cestu.

Keďže mnoho kresťanov má sklon čítať alebo recitovať modlitby namiesto toho, aby sa modlili zo srd-

² Porov. Lk 2, 40.

ca, schválne nebudem štylizovať celé modlitby na každý deň. Ponúknem vám pozvanie k svojmu vlastnému seba-odhaleniu sa Svätému, takpovediac „uviedenie do modlitby“. Chcem, aby ste sa sami dostali do tohto úžasného kolobehu božského dialógu, a to svojimi vedomými a úprimnými slovami.

Tieto meditácie nad každodennými pôstnymi čítaniami neslúžia len ako obyčajné informácie či dokonca ako akademický text (aj keď dúfam, že vyhovejú obom účelom), ale najmä ako cesta našej premeny na náš pôvodný „obraz a podobu“,³ ktorá je, ako sa dozvedáme, samým obrazom Boha. To, na čom vždy a v konečnom dôsledku všetkým záleží, je *samotné stretnutie!*

³ Porov. Gn 1, 26.

NOVÝ ZAČIATOK

2 Kor 5, 20 – 6, 2

Zdá sa, že potrebujeme začiatky, inak všetko časom spustne a upadne do zbytočných a smutných koncov. Bol si stvorený pre oveľa viac! Preto sa dnes musíš modliť, aby si *túžil po túžbe*. Aj keď to ešte necítiš, pros o nové, dokonca neznáme túžby. Napokon totiž dostaneš to, po čom skutočne túžiš. Sľubujem. Veď to Duch Svätý prebúdza tieto túžby v tvojom najhlbšom vnútri. Preto nedostaneš o nič menej, ako žiadaš, a takmer určite oveľa viac.

Ty si túžbou Boha. Boh túži cez teba a prahne po živote a láske skrze teba a v tebe. Umožni to, vyjadrí to a nájdeš svoje miesto vo vesmíre. Dovoľ mi, aby som ti niečo povedal: nemôžeš začať túžiť po niečom, ak si to už trochu nezakúsil. Teraz urob túto hlbokú, skrytú túžbu vedomou, úmyselnou a úplnou. Na túto Popolcovú stredu nových začiatkov urob svoje túžby dobrými a ďalekosiahlymi. Nemal by si také túžby, ak by po nich už Boh netúžil ako prvý – v tebe, pre teba a v tvojej osobe.

Napokon pamätaj, že popolec na tvojom čele vznikol zo spálených ratolestí poslednej Kvetnej nedele.

Nové začiatky vždy prichádzajú zo starých nesprávnych vecí, ktorým dovoľíme odumrieť.

DNEŠNÉ ČÍTANIE

Sme teda Kristovými vyslancami a akoby Boh napomínal skrze nás. V Kristovom mene prosíme: Zmierte sa s Bohom! ... Ako spolupracovníci vás napomíname, aby ste Božiu milosť neprijímali nadarmo. Ved' hovorí: „V milostivom čase som ťa vyslyšal a v deň spásy som ti pomohol.“ Hľa, teraz je milostivý čas, teraz je deň spásy!

2 Kor 5, 20; 6, 1 – 2

UVEDENIE DO MODLITBY

Pane, daj mi túžbu, aby som túžil po tom, po čom chceš, aby som túžil.

ROZHODNUTIE PREDCHÁDZA HĽBKE

Dt 30, 15 – 20; Lk 9, 22 – 25

Pred časom som napísal knihu o myslení, ktoré nie je duálne. Týmto spôsobom myslia svätci a mystici, nie *bud' – alebo*, ale *aj – aj*. Práve tento vnútorný hardvér im umožňuje odpúšťať, prehliadať urážky, všetkým preukazovať milosrdenstvo, starať sa o chudobných, dokonca milovať aj svojich nepriateľov. Väčšina z nás vie, že tieto veci by sme mali robiť, ale úprimne povedané, nevieme *ako*.

Keď som začal učiť túto tému, mnohí správne poukázali na to, že aj Biblia má v sebe veľa dualistického myslenia. Dnes to vidíme u Mojžiša aj u Ježiša, ktorí pred nás predkladajú jasnú a naliehavú voľbu. Máme len jeden život a veľkí učitelia vedia, že musíme objaviť náš pravý osud, ktorý nazývame „spása našej duše“. V určitej fáze života si to vyžaduje jasnú voľbu – „požehnanie alebo kliatbu“ v Mojžišovom jazyku, „pravé ja a nepravé ja“ v Ježišovom vyjadrení.

Iba ľudia, ktorí si na začiatku vybrali „dualisticky“ v záujme celku, životného dobrodružstva, cesty s Bo-

hom, postupne dospejú k mysleniu, ktoré nie je duálne, alebo k „milosrdenstvu“. Určitý paradox, však? Na to, aby sme prešli celú cestu, je potrebné oboje. Jasná voľba a rozhodnutie vás uvedie do pohybu, správne vás nasmeruje, a ak potom na tejto ceste zotrváte, otvorí vás pre citlivosť, nuansy, odtiene, protirečenia, nedôslednosti, rozštiepenosť a nezhody takmer vo všetkom. Človek čoskoro zistí, že je skutočne pravda, čo povedal Ježiš: „Nik nie je dobrý, jedine Boh.“⁴ Rozhodnutie sa pre tohto dokonale dobrého Boha nám paradoxne umožní víťazne si poradiť s tým, čo nie je dobré.

Takže najprv musíme uzavrieť svoju stávkku, vytýčiť smer, urobiť voľbu a podvoliť sa tejto veľkej Láske. Toto je pôvodné dualistické volanie a objasnenie, ktoré počujeme u všetkých židovských prorokov a u Ježiša: Boh alebo mamona, ovce alebo capy, úzka brána, ostrý a bolestivý meč rozlišovania a voľby. Buď však pripravený na skúšky a zmätok, do ktorých ťa táto jasná voľba privedie. Áno, táto oblasť sa uzavrela, ale rovnako sa otvorila. Hlavný rozdiel je v tom, že tieto záležitosti sú teraz *reálne!*

⁴ Porov. Mk 10, 18.

DNEŠNÉ ČÍTANIA

Za svedkov proti vám volám nebo i zem: Predložil som vám život i smrť, požehnanie i kľatbu! Vyvol' si život, aby si zostal nažive ty aj tvoje potomstvo, keď budeš milovať Pána, svojho Boha, a poslušne a verne sa vinúť k nemu.

Dt 30, 19 – 20a

Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, zachráni si ho. Ved' čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a seba samého by stratil alebo poškodil?!

Lk 9, 24 – 25

UVEDENIE DO MODLITBY

Pane, ukáž mi, ako robiť dobré rozhodnutia a potom byť ochotný zistiť, čo odo mňa skutočne žiadajú.